

Kronika prowincjonalna

BIAŁYSTOK

11 OFIAR WSCIEKŁEGO PSA
W centrum miasta wściekły pies pokąsał 11 osób, które poddały się szczepieniu ochronnemu.

GDYNIA

RYBAK UTONAŁ
Podczas polowu ryb utonął w Bałtyku rybak, Jan Muza z Kuźnicy.

Z INSTYTUTU BAŁTYCKIEGO
Dnia 26 b. m. odbyło się posiedzenie zarządu Instytutu Bałtyckiego.

Na posiedzeniu uchwalono program działalności oraz akcji wydawniczej Instytutu na najbliższy okres czasu.

GRODNO

UROCZYSTOŚĆ W DRUSKIENIKACH
W niedzielę 21 bm. Druskieniki obchodzą uroczystości 10-lecie poświęcenia sztabu miejscowego Kat. Stow. Młodzieży. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele miejscowych władz, oraz całe społeczeństwo katolickie. Na uroczystości przybyła młodzież z kilku pobliskich miejscowości oraz z Grodna. Szczególnie oważyjnie witany był przez młodzież przedstawiciel wojska — porucznik KOP-u.

KSM w Druskienikach pod opieką p. Lusyka, ks. Proboszcza wysoko dźwierz sztabu polskości i katolicyzmu na rubieżach Ojczyzny. (H).

KRAKÓW
CZYTELNIE T. S. L.
Dla uczczenia tegorocznego Święta Niepodległości pierwsze koło T.

S. L. w Krakowie otworzyło w 36 miejscowościach powiatu krakowskiego czytelnice, bogato zaopatrzone w książki. Nowo otwarte czytelnice spełniać będą dalszą pracę oświatową na wsi polskiej.

KURS WIEDZY RELIGIJNEJ W KRAKOWIE

W dniu 29 listopada b. r. ks. dziekan Wydziału Teologicznego U. J. dr. Władysław Wicher dokona otwarcia kursu wiedzy religijnej na U. J. Kurs obejmuje podstawowe zagadnienia filozofii chrześcijańskiej, apologetyki i Pisma Świętego. Wykłady odbywać się będą dwa razy tygodniowo.

LWÓW

ZBIÓRKA NA KOŚCIÓŁ
Komitet budowy kościoła OO. Karmelitów Bosych na Perenskiemu kursu wiedzy religijnej na U. J. zbiorówkę uliczną i po lokalach na dokończenie kościoła.

KURSY P. C. K.
Polski Czerwony Krzyż we Lwowie organizuje w najbliższych dniach kursy z zakresu pierwszej pomocy w nagłych wypadkach dla ogółu, pierwszeństwo jednak mają członkowie P. C. K. Zgłoszenia i bliższe informacje w sekretariacie P. C. K. przy ul. Zyblikiewicza 47.

BESTIALSKI ŻYD
W folwarku Lewandówka, który dzierżawił Wojciech (!) Muskatenblith policja stwierdziła bestialskie obchodzenie się z końmi, głodzenie i bicie koni.

Ostatnio st. post. Bemacki stwierdził, że w Lenartówce fornale dobił kłódami konia, który padł z głodu w stajni.

ŚLĄSK

ZATARG ZAROBKOWY

(B) W Komisji Arbitrażowej w Katowicach odbyła się konferencja w związku z zatargiem zarobkowym o płace urzędników, zatrudnionych w tartakach k. Pszczyńskiego w Murkach i Kobiornie, oraz w dobrach i nadleśnictwach książęcych. Po wysłuchaniu stron, konferencję odroczone. Komisja postanowiła zwrócić się do władz sądowych i skarbowych z prośbą o wyjaśnienie, kiedy nastąpi zmniejszenie zarządu przymusowego zakładów i dóbr ks. Pszczyńskiego. Równocześnie zamierza się zasięgnąć informacji, które z zakładów wzgl. dworów pozostaną w przysiężności w administracji książęcej. Jak wiadomo część majątków na bo-wiem przejść na własność Skarbu Państwa.

WILNO

NIE BĘDZIE GHETTIA NA RYNKU
Na ostatnim posiedzeniu Rada Miejska zaakceptowała uchwałę magistratu odrzucającą wniosek radnych narodowców o wprowadzenie na rynek wileńskich osobnych miejsc dla handlarzy żydów.

oto dwa środki niezbędne do prania

Wyrób Polskiej Spółki Akcyjnej „PERSIL” w Bydgoszczy

Wywłaszczenie ludności polskiej w Małopolsce postępuje 8 razy prędzej niż przez pruską komisję kolonizacyjną

fakt, że w okresie dziesięciolecia lupem spekulacji padło w/g prof. Romera około 227 tys. ha ziemi.

GLÓD ZIEMI

Pomimo, że ustawa z 1925 zawiera zastrzeżenie: że minister może zarządzić, aby cały obszar

parcelacyjny został przeznaczony na sprzedaż kandydatom z pośród mieszkańców okolic szczególnie przeludnionych... a wskazywanych przez ministra nie wiele z tych uprawnień korzystano, przeciwnie, jeden z ministrów w/g relacji Dłta Nr. 279 z roku 1936 na konferencji z przedstawicielami ukraińskiego świata gospodarczego zaznaczył, że: „O kolonizacji terenów wschodnio-galicjskich nie może być mowy, gdyż on minister — sam się przekonał podczas swojej podróży po kraju, jaki tu głód ziemi panuje”.

UKRAIŃSKIE TERYTORIUM

O ile za tym do roku 1927 Ukraińcy nawet nie marzyli o

tym, by się im coś dostało z parcelacji na co zresztą byli przygotowani, rozumując słusznie, że Państwo rozparceluje przeznaczony teren tylko Polakom, ograniczyli się tylko do manifestacyjnych sprzeciwów przeciw ustawie.

Skończyła tym z strony czynników miarodajnych padły słowa, że o kolonizacji nie może być mowy, wtedy Ukraińcy do sprawy reformy rolnej ustosunkowali się już nie tylko pod kątem wyłączenia zaspokojenia terytorialnego, ale „nacionalnego” głodu ziemi. Wtedy to z strony Ukraińców pada hasło nawet na publicznych wiecach, że Polska ma dosyć miejsca dla swoich kolonistów, i nie potrzebuje rozmięszczać ich na Ziemi Czerwonej, która stanowi „nacionalne ukraińskie terytorium”.

WYWŁASZCZENIE POLAKÓW

„W okresie pierwszym t. j. od 1919—1927 mimo oficjalnej bierności pisze prof. Romer — reforma rolna przyniosła polskości poważne korzyści, gdyż z zapasu

Awanturka napadła na sąsiadki Zacięte boje na ul. Siennej

Lokatorzy olbrzymiej posesji 2-podwórzowej przy ul. Siennej 38, zaalarmowani zostali przerażeni krzykami dwóch walczących na podwórzu kobiet: Kazimierzy Osiańskiej, żony kierownicy i Kazimierzy Świdorskiej, kontrolnej. Ostatnia, mszcząc się, że Osiańska zabrania mężowi awemu, Henrykowi przychodzić do niej, rzuciła się na swą przeciwniczkę, bijąc butelką od wódki, a następnie porwała za włosy. Gdy napadnięta również schwyciła Świdorską za włosy, ta zaczęła bronić się żyłką, zadając liczne rany na twarzy i rękach. Ponieważ rozdzielenie walczących kobiet było niemożliwe, jedna z sąsiadek oblała je wodą. Odnośnie to

pożądany skutek. W godzinę później Świdorska przechodząc przez podwórze, wyjęła z mufki butelkę od wódki i ugodziła nią w głowę Aleksandrę Rucińską, krawcową, która stała w obronie Osiańskiej. Gdy napadnięta weszła alarm, z mieszkań wybiegły sąsiadki, uzbrojone w walki, pogrzebacz i szczerki, pragnąc dokonać samosądu nad awanturką. Świdorska ratując się ucieczką, pobięła do 6-go kondygnacji. Upadła na Rucińską i zameldowała o zbrodni. Zaczęła napadnąć. Awanturki osadzone w areście. Do komis. przyjechał lekarz Pogotowia, który udzielił pomocy Osiańskiej, Rucińskiej i Świdorskiej.

Na dancingu przy bridge'u i w teatrze tylko w KRAKOWIE

Zginał pocztynion z pieniędzmi Ucieczka czy zbrodnia?

Stanisław Kowalczyk (Przemysław 9) pocztynion urzędu „Warszawa 2”, wyszedł z domu do pracy w dniu 23 bm. i więcej nie wrócił. Zaniepokojona rodzina zgłosiła zameldowanie w policji.

Dochodzenie ustaliło, że Kowalczyk w dniu zaginięcia, po pracy, otrzymał w kasie urzędu „Warszawa

2” 600 zł. tytułem pożyczki. Po opuszczeniu miejsca pracy K. odwiedził swoich kuzynów przy ul. Mariensztadt, po czym zauważono jak wszedł do taksówki i odjechał w stronę Śródmieścia. Od tej chwili wszelki ślad po Kowalczyku zaginął. Policja rozeseła telefonogramy i listy gończe. Prowadzone jest energiczne dochodzenie.

Kronika śląska

KATASTROFA SAMOCHODOWA
Na szosie raciborskiej obok miejscowości Radoszów w czasie wyprzedzania wozu spadła do rowu glebokości 6-ciu metrów taksówka, w której znajdowało się 5-ciu pasażerów. Taksówka uległa zupełnemu strąsaniu. Szofer i jego pomocnik oraz żona i córka doznały tak ciężkich obrażeń, że zostali przewiezieni w beznadziejnym stanie do szpitala.

TRAGICZNY WYPADEK W ELEKTROWNI

W elektrowni „Mikolaj” w Rudzie Śląskiej spadła z wysokości stropu żelazna rura i zlażdżyła obie nogi 54-letniemu robotnikowi. Bolesławowi Zimkowi. Zimek przewieziony do szpitala walczy z śmiercią.

MATKA I CÓRKA POD ROWEREM
Wczoraj popołudniu 23-letni Franciszek Strzyż, słusarz z Łagiewnik (kolonia Hubertus 7), jadąc szybko i nieostrożnie rowerem lewą stroną uli

cy Marsz. Piłsudskiego w Chropaczowie najechał na Gertrudę Koźlin i jej 6-letnią córeczkę, skutkiem czego obie odniosły ogólne obrażenia. Pierwszej pomocy udzieliło pogotowie Polskiego Czerwonego Krzyża.

Tragiczny wypadek znanego chirurga

WILNO, 27. 11. W Grodnie uległ ciężkiej wypadkowi znany chirurg, dr. Sleszyński. Dr. Sleszyński usiłował uruchomić korbę silnik samochodu, który stał w korkowym biegu. Samochód ruszył i przejechał dr. Sleszyńskiego, który doznał kilku ran głowy, złamania ręki i ogólnych obrażeń.

NA SW. MIKOŁAJA!!

lalka „Ma-Ma” jest najpiękniejszym podarkiem! Lalka ubrana, praktyczna, trwałą. Włosy blond, oczy niebieskie! Wielkość półmetrowa! Ruchoma! Siedzi i stoi! Czysto i wyraźnie mówi głosem dziecka: „ma-ma”, „ma-ma”. Cena reklamowa tylko zł. 4.75. Płaci się przy odbiorze. Adres: Chreśce, wtył. W. OBORSKA, Dz. S. Warszawa I, ul. Zielna 12 w podwórzu.

ziemi dostarczonej do parcelacji, 75 proc. przeszło w ręce polskie, a 25 proc. w ręce ruskie — to już w okresie 2-gim od 1927 — 35 prof. Romer określa nabytki ruskie z parcelacji w woj. lwowskim na 72 tys. ha, polskie tylko na 31 tys. ha. W woj. tarnopolskim ruskie na 102 tys. ha, polskie na 52 tys. ha, w woj. stanisławowskim ruskie na 39 tys. ha, polskie na 13 tys. W sumie Rusini zdobyli z parcelacji 213 tys. Polacy tylko 96 tys. ha ziemi. Zaś w/g prof. Zierhoffera tak wygląda paralela: „Pruska Komisja Kolonizacyjna zdążyła w ciągu 27 lat (1886—1912) zmniejszyć polski stan posiadania o 113 tys. ha. Ponieważ straty polskiego stanu posiadania, tylko w trzech województwach wyniosły w ciągu 7 lat 200 tys. ha, stąd wniosek, że wywłaszczenie Polaków w państwie polskim dokonuje się w osmioletnim tempie, pracy pruskiej komisji kolonizacyjnej”.

KOREPETYTORÓW

techników, kreślarzy i innych wykwalifikowanych poleca Biuro Średnictwa Pracy Tow. Bratniej Pomocy Stud. Politechniki Warsz. Zgłoszenia: tel. 888 - 60, w godz. 13.15 — 14.15, listownie i osobiste Bratnia Pomoc Politechniki Pol. na 3.

TEATRY

TEATR POLSKI: godz. 16. „Człowiek pod mostem”. godz. 20. „Beben”.

TEATR WIELKI: godz. 13. „Wieczna tęsknota”. godz. 20. „Czterech gburów”.

KINA
APOLLO: „Ku Wolności”.

CORSO: „Samochód nr. 99”.

GLORIA: „Pamiętnie serca”.

GWIAZDA: „Tajemnica starego banku”.

METROPOLIS: „Ku Wolności”.

OSWIATOWE T. C. L.: „Śluby wiankie”.

RENAISSANCE: „Zamek tajemnic”.

ŚLONCE: „Przedziwne kłamstwo Niny Pietrowny”.

SWIT: „Promienie zagłady”.

WILSONA: „Alotria”.

ZASZCZYTNA NOMINACJA
K. kanclerz Franciszek Jedwabski mianowany został przez Ojca Św. Piusa XI kanonikiem gremialnym Kapituły Metropolitalnej. Redakcja nasza przyczęła się do licznych życzeń z okazji zaszczytnej nominacji.

POZNAŃ BEZROBOTNYM
Miejski Komitet Obywatelski w Poznaniu ustalił budżet na pomoc zimo-

wa dla bezrobotnych w kwocie 1.077.451 zł. Pomoc udzielana będzie w czasie od 1 grudnia br. do 30-go kwietnia 1938 roku.

DZIEŃ PODCHORAŻEGO

W niedzielę 28-go, 12-ego w sali kinoteatru „Słońce” odbędzie się akademii listopadowa, zorganizowana staraniem kursu podchorążych przy pułku im. Króla Karola II. W niedzielę o godzinie 11 min. 15 odbędzie się na placu Wolności zaprzysiężenie podchorążych. Ludność m. Poznania zgłosić młodzieży podchorążackiej manifestacyjno-powitane. (hs.)

CO Z KONSERWATORIUM MUZYCZNYM?

Od długiego już czasu mówi się i pisze o konieczności likwidacji Poznańskiego Konserwatorium Muzycznego w odpowiednim gmachu. Wszystko kończyło się na obietnicach ze strony Ministerstwa WR i OP. Od początku bieżącego roku szkolnego wykłady się odbywały, a uczelnia stała się bezdomna. Kilkuś set słuchaczy Konserwatorium znajduje się w bardzo przykrych sytuacjach spowodowanych niemożnością kontynuowania studiów, gdyż sprawa uzyskania lokalu w gmachu PKO znówu przycichła. Opinia publiczna domagać się musi natychmiastowego załatwienia sprawy. (hs.)

NOCNY TRAMWAJ

Dyrekcja Poznańskiej Kolei Elektrycznej zamierza uruchomić w styczniu nocne tramwaje na liniach Dębice — Górczyn i Sołacz — Gródka. Cena biletu wynosić będzie 40 groszy, a tramwaje kursować będą co 30 minut. (hs.)

SEKCJA AKADEMICKA ZWIĄZKU POLSKIEGO

W piątek dn. 26 bm. odbyło się zebranie organizacyjne sekcji akademickiej Koła Związku Polskiego w Poznaniu. W pracach sekcji bierze specjalny udział młodzież studiująca na Wyższej Szkole Handlowej w Poznaniu. (hs.)

BETROSKA

Nie brano pod uwagę wcale problemu kolonizacyjnego, tak jak gdyby ten problem dla obrony granic państwa nie przedstawiał wielkiego znaczenia. Ta betroskiwość objawiała się szczególnie tam, gdzie obszary parcelacyjne zamieszkałe są przez Ukraińców. Okres ten, to okres spekulacji ziemią, czego dowodem

LISTOPAD

SŁONCE	
Wschód	Zachód
7-5	15-3
KSIEŻYC	
Wschód	Zachód
1-23	12-47
Dł. dnia	Uwilo
8-1	8-9

28

NIEDZIELA

Dzisiaj św. Małgorzata
Jutro św. Saturnina

OGŁOSZENIA DROBNE

MEBLE

A. Meble najsłabszego drzewa, solidnej roboty. Komplet, różne sztuki pojedyncze, wyjątkowo tanio. Proszę sprawdzić. Wytwórnia chrześcijańska. Grzybowska 38 — 13.

A. TAPCZANY higieniczne tapicerskie, Otmány, Kozetki, Fotele-Lóżka, Kanapy-Lóżka. Dobre warunki. Firma chrześcijańska. Robota gwarantowana. Chłodna 64.

FOTELE Klubowe, tapczany duży wybór na składzie Trębaka 5 tel. 2-2-9 w podwórzu Muzałski i Ciesielski

MEBLE Firma chrześcijańska „Ciełko w k” Nowy Świat 39 Duży wybór nowoczesnych mebli gotówką — ratami. Sztuk pojedyncze

MEBLE NALEŻY KUPOWAĆ solidne. St. Kadełki, Nowy Świat 30.

Stoły okrągłe owalne rozsuwane własnego wyrobu poleca Stolarnia Warena 12.

MEBLE na gwazdek można nabyc w nowotwarowej firmie Nowy - Świat 45 Warsztat Leszno 101

MEBLE stylowe i nowoczesne piękne jadalnie. Styl Chippendale oraz gabinety, sztuki pojedyncze poleca Wytwórnia Batorowicza, Chmielna 38.

KUPNO, SPRZEDAŻ

CHOINKI od 40 gr. duży wybór hurt. Stacja „Mała Wieś” (kol. Grójecka). Leśnictwo.

Maszyne do pisania Torpedo, podręczne biurkowe: arytometry Thales: duży wybór na szyn okazjonalnych. Sprzedaż — Kupno — Remonty. Maczunder. Marszałkowska 83 tel. 700-05.

Płyty 0.30, najnowsze 1.25. Zamiana za 6 nowa, przy kupnie. Patefony najtańsze. Placówka Chrześcijańska, Marszałkowska 79.

Sprzedam urządzenie sklepowe. Aleje Jerozolimskie 3a pokój Nr. 9.

RÓŻNE

A.A. C chrześcijańska firma. Garderobę starą męską, zamieniam na pierwszorzędne bielskie materiały. Białecki; telefon 3.34-08.

A. WYTWÓRNIĄ BIELIZNY Warszawa

S. OLSZEWSKI Koszykowa 48, poleca bieliznę: damską, męską, dziecięcą, pościelową, piżamy, biustonosze i pasy brzusne. Firma istnieje od 1912 r. 10 proc. rabatu dla okazliwa min. ogłoszenia. Sprzedaż detaliczna i hurtowa.

Frotierowanie włóknowanie podług solidnie tanio. Osiecki Ziota 25. Tel. 2.27-62.

KRAWATY w dużym wyborze od najskromniejszych do wykwintnych sprzedaje najtańiej oraz odwieża ukrywane, pracownia Lagowski W-wa. Marszałkowska 123-2 i p Hurt — detal.

Podróżuj samolotem

JAMNICZKI Rasowe czteromiesięczne (par-ka) sprzedam, tel. 2.33-33.

Pierowanie, chromowanie, niklowanie i cynowanie wykonuje Zakład GALWANICZNO - SZLIFERSKI E. BURAKOWSKI, Widok 24. Tel. 294-38.

ZIOŁA lecznicze wysokie gatunki po cenach najniższych, chorym na płucę, nerwy, żołądek, ischias. Dzieciom skrofulicznym, słabym. Nowy Świat 12 m. 12.

PRACE ZAFIAROWANE

Jak otrzymać pracę? Zwrócić się do J. Administracji „ABC” Warszawa. Al. Jerozolimskie 3a. Ogłoszenia o poszukiwaniu i zafiarowaniu pracy zamieszczamy z odpłatnością 50 proc. W wypadkach uzasadnionych bezpłatnie.

PRACE POSZUKIWANE

Mam 7 klas gimnazjum, córka oficera, poległego w walce z bolszewikami, bez żadnych środków do życia, bez mieszkania. Chętnie przynajmniej posadzę wychowawczyni korepetytorki, lub jakiegokolwiek zajęcia. Łaskawe oferty proszę kierować do Kantoru „ABC” — Al. Jerozolimskie 3a p. 11 dla „Córki oficera”.

Słusarz fachowiec szuka pracy Posiada 6 świadectw. Zgłoszenia kierować: Al. Jerozolimskie 3a. ABC dla „Fachowca”.

Pomocnik piekarski wykwalifikowany poszukuje pracy. Posiada świadectwa i referencje. Zgłoszenia proszę kierować do ABC Al. Jerozolimskie 3a dla „pomocnika piekarskiego”.